

Statusrapport om KI:s sammanhållna kvalitetssystem och systematiska kvalitetsarbete 2022

Dnr: 1–623/2022

INNEHÅLL

Diarienummer: 1–623/2022	Dnr för föregående version: 1- 529/2022	Beslutsdatum: 2022-06-07	Giltighetstid: 2023-06-01
Beslut: Samordningsgruppen för kvalitetsarbete (SAK)		Dokumenttyp: Rapport	
Handläggs av: Kvalitetssamordnare, (FIR)		Beredning med: Samordningsgruppen för kvalitetsarbete (SAK)	
Revidering med avseende på: Årlig uppdatering av status, genomförd utveckling och identifierat utvecklingsbehov av KI:s sammanhållna kvalitetssystem och systematiska kvalitetsarbete.			

Innehåll

Statusrapport	1
Statusrapportens syfte	1
Avgränsning	2
Bakgrund	2
KI:s sammanhållna kvalitetssystem	2
Utgångspunkter för statusrapporten	3
Sammanfattning av kvalitetssystemets status	3
Sammanfattning av utveckling under 2021 och våren 2022	4
Systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	6
Systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på forskarnivå	7
Systematiskt kvalitetsarbete inom forskning	9
Systematiskt kvalitetsarbete inom verksamhetsstödet	10
Kommittéernas kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljning	11
Identifierade utvecklingsområden	12
Övrigt identifierat behov av förbättringsarbete	13

Statusrapport

Statusrapportens syfte

Karolinska Institutets (KI) kvalitetssystem, dvs. organisering, ansvarsfördelning, styrdokument, rutiner och processer för KI:s systematiska kvalitetsarbete, inklusive kvalitetssäkring, ska följas upp, återkopplas och utvecklas kontinuerlig. Denna statusrapport dokumenterar den utveckling som skett under 2021 och första halvan av 2022 och vilka utvecklingsområden som identifierats.

Statusrapporten sammanställs av KI:s kvalitetssamordnare och kommittéernas samordnare inom kvalitetsfrågor och bereds sedan av samordningsgruppen för kvalitetsarbete (SAK) en gång per år. Rapporten är riktad främst till fakultetsnämnd, rektor, universitetsdirektör samt till konsistoriet. Den kan ses som KI:s egen "självvärdering" av hur utvecklat det sammanhållna kvalitetssystemet och det systematiska kvalitetsarbetet är vid lärosätet.

KI har ett sammanhållet kvalitetssystem. I statusrapporten beskrivs det pågående arbetet med det systemet. Syftet med statusrapporten är alltså att beskriva hur utvecklat KI:s sammanhållna kvalitetssystem och systematiska kvalitetsarbete är och identifiera de utvecklingsområden som kvarstår i förhållande till kraven i det nationella kvalitetssäkringssystemet och till KI:s behov.

Avgränsning

Statusrapporten omfattar inte:

- Kvaliteten eller kvalitetsarbetet i verksamheten, det arbetet beskrivs i kommittéernas rapporter som presenterades för fakultetsnämnden den 11 maj, 2022.¹
- Externa granskningar - om de inte avser eller kommenterar KI:s sammanhållna kvalitetssystem och systematiska kvalitetsarbete.

Bakgrund

Enligt högskolelagen (1992:1434) ska högskolors verksamhet avpassas så att en hög kvalitet nås i utbildningen och forskningen. De tillgängliga resurserna ska utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.

Kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolornas personal och studenterna.

Av KI:s besluts- och delegationsordningen framgår att fakultetsnämnden fattar övergripande, strategiska beslut för genomförande av kvalitetsarbetet i KI:s kärnverksamheter. Vidare sägs att den som delegerats en uppgift ska säkerställa att en betryggande intern styrning och kontroll upprätthålls inom det delegerade ansvarsområdet. I KI:s besluts- och delegationsordning anges att fakultetsnämndens tre kommittéer har som uppgift att stödja fakultetsnämnden genom beredning och verkställighet samt kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljning inom respektive område. Med område avses verksamhetsområdena; utbildning på grundnivå och avancerad nivå, utbildning på forskarnivå respektive forskning.

KI:s sammanhållna kvalitetssystem

KI:s kvalitetssystem är utformat för att säkerställa att alla verksamheter arbetar ändamålsenligt och effektivt för att uppfylla kraven i högskolelagen och högskoleförordningen, att europeiska standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring följs samt att målen i Strategi 2030 uppnås.

Kvalitetssystemet utgör ramarna för det systematiska kvalitetsarbetet och uttrycks i föreskrifter och anvisningar samt fastställd ansvarsfördelning, organisation, processer och rutiner för kvalitetsarbetet.

Det systematiska kvalitetsarbetet är det kontinuerliga förbättringsarbete som genomförs i verksamheten. Rektor beslutar om föreskrifter för det systematiska kvalitetsarbetet på en övergripande nivå. Respektive kommitté och universitetsdirektören beslutar om anvisningar för kvalitetsarbetet inom deras respektive ansvarsområde.

¹ Rapport 2022 från kommittén för forskning (dnr 1-512/2022),
Rapport 2022 från kommittén för utbildning på forskarnivå (dnr 1-414/2022), KU:s
Kommittérapport 2022 (dnr 1-511/2022)

Verksamhetens **kvalitet** utgörs av de egenskaper och den beskaffenhet verksamheten har i sina förutsättningar, processer och resultat. **Hög kvalitet** innebär att förutsättningar och processer är ändamålsenliga och effektiva för att nå uppställda resultat, mål, krav eller förväntningar.

Utgångspunkter för statusrapporten

Utgångspunkterna för denna statusrapport är de krav som det nationella kvalitetssäkringssystemet ställer på svenska lärosätens systematiska kvalitetsarbete. Sammanfattningsvis innebär kraven att det systematiska kvalitetsarbetet bör omfatta:

- En kontinuerlig intern uppföljning av verksamheten och förbättringsarbetet.
- En regelbunden granskning av verksamheten och förbättringsarbetet. Granskningen bör utföras av oberoende och opartiska sakkunniga och för granskning av kvalitetssäkring av forskning bör den göras med nationellt och internationellt perspektiv.

Och att:

- Det finns en ändamålsenlig och effektiv ansvarsfördelning och organisering av kvalitetsarbetet vid lärosätet, inklusive rutiner och processer för planering, genomförande, uppföljning, återkoppling och utveckling.
- Den information som genereras vid uppföljning och granskning används i utvecklingen, i ledningen och i den strategiska styrningen av verksamheten vid lärosätet.

Dessa nationella krav har KI beaktat i utvecklingen av föreskrifter för ett sammanhållet kvalitetssystem och för det systematiska kvalitetsarbetet.

Sammanfattning av kvalitetssystemets status

Inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå är kvalitetsarbetet fullt utvecklat på institutionsnivå och kommitténivå. Det finns fullt utvecklade och implementerade processer för kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning inklusive styrdokument som anger ansvarsfördelning och organisering samt rutiner för planering, genomförande, uppföljning och återkoppling av förbättringsarbetet.

Inom utbildning på forskarnivå är den kontinuerliga uppföljningen fullt utvecklad på kommitténivå med implementerade processer inklusive styrdokument som anger ansvarsfördelning och organisering samt rutiner för planering, genomförande, uppföljning och återkoppling av förbättringsarbetet. När det gäller den regelbundna granskningen finns ett kommittébeslut om hur den ska utformas, vad den ska omfatta och en tidplan för utveckling 2023–2024 och implementering 2025.

Inom forskningsverksamheten är den kontinuerliga uppföljningen under utveckling på kommitténivå. Utvecklingen av en process för regelbunden granskning har inte diskuterats formellt och ingen plan för utveckling har tagits fram i dagsläget.

Inom verksamhetsstödet har universitetsdirektören inlett en dialog om utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet med administrativa chefer vid KI:s institutioner och centrala förvaltning. Dialogen är planerad att fortsätta under hösten 2022 inför utvecklingen av kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning/genomlysning av verksamhetsstödet.

Sammanfattning av utveckling under 2021 och våren 2022

Åtgärdsredovisning till UKÄ i uppföljningen av KI:s kvalitetssäkringsarbete

Med anledning av UKÄ:s uppföljning av KI:s kvalitetssäkringsarbete har KI under 2021 och 2022 åtgärdat de huvudsakliga brister som UKÄ påpekade i granskningen, KI har redovisat genomförda åtgärder till UKÄ den 1 april 2022 (dnr.1–277/2022). Åtgärderna har beskrivits under avsnittet Kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive under avsnittet Kvalitetsarbete inom utbildning på forskarnivå nedan. Åtgärderna är sammanfattningsvis:

1. Utveckling av regelbunden djupgående granskning av utbildning på grund och avancerad nivå.
2. Utveckling av den cykliska kontinuerliga förbättringsprocessen
3. Utveckling, och tydliggörande, av hur återkopplingen till institutionerna ska ske och hur institutionerna ska ta tillvara återkopplingen i sitt kvalitetsarbete samt hur resultaten av uppföljningen tas tillvara i den strategiska styrningen.
4. Utveckling av det systematiska arbetet med att integrera jämställdhet i utbildningarna.

UKÄ förväntas återkoppla sin bedömning av genomförda åtgärder under juni 2022.

Sammanfattning av utveckling utifrån identifierade utvecklingsområden i 2021 års statusrapport (inklusive UKÄ:s granskning)

Utvecklingsbehov	Status	Kommentar
Implementering av regelbundna granskning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå.	Genomförd	En pilotgranskning av fyra utbildningsprogram genomförs under 2022. Tidplan finns för granskning av KI:s samtliga program i en sexårscykel.
Utveckling, planering och implementering av regelbunden granskning av utbildning på forskarnivå.	Pågående	Beslut om tidplan, utformning och omfattning är fattat. Utvecklingsarbetet ska ske under 2023–2024 och den första granskningen ska påbörjas 2025.

Utvecklingsbehov	Status	Kommentar
Styrdokument för KI:s kvalitetsarbete, dvs. riktlinjer avseende planering, genomförande, uppföljning, återkoppling och utveckling bör ses över så att den strategiska styrningen tydliggörs och att KI:s mål i Strategi 2030 på ett tydligare sätt.	Delvis genomfört	Nya föreskrifter för det systematiska kvalitetsarbetet är framtagna och anvisningar för kvalitetsarbetet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå är utvecklade. Är beroende av pågående översyn av verksamhetsplaneringen utifrån strategi 2030
Utveckla riktlinjer för verksamhetsplaneringen på olika nivåer så att uppföljningsbara mål tas fram och så att resultat från uppföljningar och granskningar används på ett systematiskt och transparent sätt.	Pågående	En översyn av verksamhetsplaneringen utifrån strategi 2030 pågår.
Se över den interna och externa kommunikationen av KI:s kvalitetsarbete och dess resultat.	Pågår	En översyn och utveckling av webbsidor om KI:s kvalitetssystem pågår. Anvisningar för arbetet med externa granskningar (inklusive kommunikationen) är under utveckling.
Utveckling, planering och implementering av regelbunden granskning av forskning.	Ej påbörjat	
Styrdokumentet för KI:s kvalitetsarbete bör ses över avseende hur begrepp som kvalitetssystem, kvalitetsarbete, kvalitetssäkring, kvalitet respektive hög kvalitet definieras på ett konkret och lättbegripligt sätt.	Delvis genomfört/pågår	Nya föreskrifter för det sammanhållna kvalitetssystemet och systematiska kvalitetsarbetet är framtagna. Genomgång av övriga styrdokument för det systematiska kvalitetsarbetet återstår.

Utvecklingsbehov	Status	Kommentar
Utveckla och integrera kvalitetssäkring av det gemensamma verksamhetsstödet i KI:s sammanhållna kvalitetssystem	Påbörjat	En dialog med administrativa chefer vid institutioner och förvaltning är inledd.
De nyckeltal och indikatorer som ska ingå som underlag i kvalitetssäkringsarbetet bör ses över, utvecklas och beslutas.	Påbörjat	KFU har tagit fram nyckeltal som kan hämtas i VIS.
Systematiskt säkerställa att jämställdhet beaktas på ett tydligare och mer konkret sätt på alla nivåer i utbildningarnas innehåll, utformning och genomförande.	Genomfört och kontinuerligt pågående	Utveckling av handlingsplaner för integrering av lika villkor respektive integrering av jämställdhet samt plan för breddad rekrytering. Utveckling av centralt stöd för integrering av lika villkor i utbildningen. Utveckling av uppföljningen av integrering av lika villkor.

Systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Status 2022

Det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå har båda processerna kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning utvecklade och implementerade.

Kontinuerlig uppföljning

Den kontinuerliga uppföljningen av utbildning på grundnivå och avancerad nivå kan sägas vara implementerad fullt ut med kursvärderingar, kursanalyser, återrapportering av utbildningsuppdragen på institutionsnivå samt regelbundna enkätuppföljningar. Den kontinuerliga uppföljningen av kvaliteten och kvalitetsarbetet sammanfattas i KU:s kommittérapport till fakultetsnämnden varje år.

Det finns anvisningar för det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå som bland annat anger hur den kontinuerliga uppföljningen av utbildningen ska gå till. *Anvisningar för systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå (dnr. 1-242/2022)*

Regelbunden granskning

Regelbunden granskning av utbildning på grundnivå och avancerad nivå i form av programutvärderingar är utvecklad och en pilot-testning pågår under 2022. Därefter ska utformningen av granskningen följas upp och vid behov utvecklas ytterligare. Planen är att programutvärderingar genomförs så att alla utbildningsprogram genomgår en regelbunden granskning vart sjätte år och att externa sakkunniga medverkar.

Det finns anvisningar för programutvärderingarna som anger hur arbetet ska organiseras, ansvarsfördelning, vilka processer och rutiner som gäller samt de bedömningsområden som omfattas av granskningen. *Anvisningar för programutvärderingar för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (dnr. 1–174/2022)*

Genomfört utvecklingsarbete 2021/2022

Utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå har följt de rekommendationer som UKÄ lämnade i samband med granskningen av KI:s kvalitetssäkringsarbete 2019/2020 om att utveckla regelbundna djupgående utvärderingar av utbildningsprogrammen. KI har valt att kalla processen för *programutvärdering*. Styrdokument, utvärderingsprocess, ansvarsfördelning och förvaltningsorganisation för programutvärderingar är utvecklad, beslutad och implementerad.

En andra förbättringsåtgärd som föranletts av UKÄ:s rekommendationer är att anvisningarna för systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå har utvecklats avseende hur återkoppling av kontinuerlig uppföljning och regelbunden granskning ska ske till institutionerna.

En tredje förbättringsåtgärd som föranletts av UKÄ:s rekommendationer är att systematisera arbetet med att integrera jämställdhet i KI:s utbildning. Därför har den kontinuerliga uppföljningen av lika villkor, inklusive integrering av jämställdhet, utvecklats i återrapporteringen av utbildningsuppdragen inom den kontinuerliga uppföljningen. Lika villkor, inklusive integrering av jämställdhet, ingår också i programutvärderingarna, dvs i den regelbundna granskningen.

Utvecklingsområden

Anvisningarna för det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå behöver ingå i en generell översyn och utveckling av anvisningarna för det systematiska kvalitetsarbetet. Samtliga anvisningar för det systematiska kvalitetsarbetet behöver få en mer sammanhållen utformning med enhetlig disposition och harmonisering av detaljnivån. Anvisningarna behöver också anpassas till de föreskrifter för det sammanhållna kvalitetssystemet och systematiska kvalitetsarbetet som ersatt tidigare riktlinjer.

Systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på forskarnivå

Status 2022

Det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildning på forskarnivå består av en process för kontinuerlig uppföljning. Det finns ett KFU-beslut om att, och hur,

regelbunden granskning ska utvecklas samt en tidplan för arbetet. Den första granskningen ska genomföras 2025.

Kontinuerlig uppföljning

Den kontinuerliga uppföljningen av forskarutbildningen är väl utvecklad och består av kursvärderingar och kursanalyser, regelbundna lärosätesövergripande enkätuppföljningar samt vicerektors dialoger med institutionernas ansvariga för forskarutbildningen. Den kontinuerliga uppföljningen av kvaliteten och kvalitetsarbetet sammanfattas i KFU:s kommittérapport till fakultetsnämnden varje år.

Det finns anvisningar för det systematiska kvalitetsarbetet inom forskarutbildning som anger hur den kontinuerliga uppföljningen ska gå till. *Systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på forskarnivå vid Karolinska Institutet (dnr. I-326/2019)*

Regelbunden granskning

Den regelbundna granskningen av utbildning på forskarnivå är under utveckling och det finns ett KFU-beslut om hur processen ska utformas och omfatta på en övergripande nivå och en tidplan för arbetet. *Regelbunden granskning/utvärdering inom utbildning på forskarnivå – beskrivning av process Kommittén för utbildning på forskarnivå (KFU) 2022-02-04*

Genomfört förbättringsarbete 2021/2022

Liksom utvecklingen av programutvärderingar på grundnivå och avancerad nivå föranleds utvecklingen av en regelbunden granskning av forskarutbildningen av UKÄ:s rekommendationer vid granskningen av KI:s kvalitetssäkringsarbete 2019/2020. Utvecklingen av regelbunden granskning av forskarutbildningen har främst bestått i att ta fram förslag och besluta om principer, process och tidplan för regelbunden granskning av forskarutbildningen som beslutats av KFU 2022-02-04. Implementering och den första regelbundna granskningen av utbildning på forskarnivå är planerad till 2025.

Utvecklingsområde

Anvisningarna för det systemiska kvalitetsarbetet inom forskarutbildning håller på att revideras, bland annat i syfte att tydliggöra det systematiska kvalitetsarbetet och skilja det från själva utbildningsprocessen.

För att säkerställa en långsiktigt hög kvalitet i forskarutbildningen samt få ett systematiskt framtaget underlag till kvalitetsuppföljning av forskarutbildningen bör anvisningarna för det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas i följande delar:

- Vicerektors dialog utgör en central del i den kontinuerliga uppföljningen av forskarutbildningen. Därför bör processen och innehållet beskrivas så att systematiken i arbetet framgår tydligare. Det förväntas underlätta när inblandade och ansvariga byts ut, vilket sker regelbundet. Det är också viktigt att externa intressenter kan förstå hur det systematiska kvalitetsarbetet går till.

- En systematisk process för hur institutionerna ska följa upp sitt ansvar inom forskarutbildningen för att identifiera förbättringsområden och hur de ska redovisa vilket förbättringsarbete de genomför samt vilket förbättringsarbete de planerar att genomföra.

Den regelbundna granskningen av forskarutbildningen ska, som nämnt ovan, utvecklas utifrån KFU:s beslut 2022-02-04 om principer, process och tidplan i KFU som dokumenterats i KFU protokoll 2022:1.

Systematiskt kvalitetsarbete inom forskning

Status 2022

Inom forskning är processen för kontinuerlig uppföljning av forskningsverksamheten under utveckling. En process för regelbunden granskning av forskningsverksamheten är inte utvecklad i dagsläget.

Kontinuerlig uppföljning

Den kontinuerliga uppföljningen av forskningens förutsättningar och processer är under utveckling. KF:s kommittérapport 2022 har avgränsats till en uppföljning av 2021 års två identifierade förbättringsområden (utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet samt tydligare process för utlysning och uppföljning av core-faciliteterna) inom forskning samt till ett identifierat förbättringsområde 2022 som avser kommitténs arbete med strategiskt forskningsstöd (att etablera former för uppföljning och utveckla former för återkoppling).

Regelbunden granskning

Det framhålls ofta att själva *forskningsprocessen* innehåller en väl etablerad och gedigen kvalitetssäkring av forskningen. I det här sammanhanget måste vi dock se forskningsprocessen och kvalitetsarbetet som två olika processer – precis som beskrivet ovan gällande forskarutbildning och kvalitetsarbete.

Kvalitetsarbetet avser, när det gäller regelbundna granskningen, fokus på de förutsättningar som KI förväntas erbjuda sina forskare för att forskningsprocessen ska vara så ändamålsenlig och effektiv som möjligt. Det inkluderar att resurser används rätt, att rekrytering, utveckling och anställningsförhållanden och arbetsmiljö för forskare är den bästa möjliga, att infrastruktur och verksamhetsstöd är ändamålsenligt och effektivt utformat och tillgängligt osv.

Genomfört förbättringsarbete 2021/2022

Förbättringsarbetet har främst inneburit att utveckla kommitténs uppföljning och rapport om kvalitet och kvalitetsarbetet inom forskning. En avgörande begränsning i dag är avsaknad av systematisk uppföljning av forskningsverksamhetens förutsättningar och processer vid KI:s institutioner som underlag till kommitténs analyser. Det systematiskt framtagna underlag som finns till 2022 års kommittérapport omfattar en uppföljning av Core-faciliteter samt KI:s årliga riskanalys.

Identifierat behov av förbättringsarbete

Den kontinuerliga uppföljningen behöver utvecklas avseende den systematiska uppföljning som institutionerna bör genomföra för kvalitetssäkring och förbättringsarbete inom forskningsverksamheten. Det saknas idag ett systematiskt framtaget underlag för hur institutionerna följer upp sin forskningsverksamhet, vilka förbättringsområden de identifierar, vilket förbättringsarbete de genomför samt vilket förbättringsarbete de planerar att genomföra. Sådan information är viktig för att kommittén för forskning ska kunna ta sitt uppföljningsansvar avseende hur institutionerna säkerställer att förutsättningarna för forskningsverksamheten är ändamålsenliga och effektiva. Sådan information bör utgöra underlag för kommitténs kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljning som redovisas till fakultetsnämnden varje år.

En process för den regelbundna granskningen ur nationellt och internationellt perspektiv och med inslag av kollegial granskning behöver utvecklas. Under nästa omgång granskningar inom det nationella kvalitetssäkringssystemet som inleds 2023 måste KI räkna med att kunna redogöra för hur KI:s forskning och forskningsmiljö kvalitetssäkras dels genom egen intern uppföljning, dels genom regelbunden kollegial granskning. Beaktat att KI:s kvalitetssäkringsarbete senast granskades 2019/2020 kommer nästa externa granskning troligtvis att ske 2025/2026.

Systematiskt kvalitetsarbete inom verksamhetsstödet

Det systematiska kvalitetsarbetet inom verksamhetsstödet omfattas inte av någon egen kontinuerlig uppföljning eller regelbunden granskning. I vissa delar sker uppföljning och granskning av verksamhetsstödet i samband med att utbildningsverksamheten eller förutsättningar för forskningsverksamheten följs upp respektive granskas. (t.ex. UoL och pedagogisk utveckling, digitalisering och lärandemiljöer respektive forskningsinfrastruktur)

Genomfört förbättringsarbete 2021/2022

Universitetsdirektören har inlett en dialog med administrativa chefer vid KI:s institutioner och inom förvaltningen. En första genomgång av KI:s föreskrifter för KI:s sammanhållna kvalitetssystem och systematiska kvalitetsarbete med utgångspunkt i det nationella kvalitetssäkringssystemet har genomförts med administrativa chefer i början av maj.

Universitetsdirektörens dialog har fokuserat kring frågan om verksamhetsstödet ska följas upp respektive granskas separat med egna parallella processer eller om verksamhetsstödet ska följas upp respektive granskas integrerat i uppföljning och granskning av utbildning och forskning. Vid den inledande dialogen framfördes främst uppfattningen att uppföljning och granskning borde ske integrerat. Uppföljning och granskning av verksamhetsstödet ansågs vara mest relevant när den görs utifrån de behov som utbildning och forskning har. En uppfattning, som inte utesluter integrering av intern uppföljning, som också framfördes var att en separat extern granskning eller genomlysning av verksamhetsstödet skulle kunna vara ändamålsenlig och motiverad med jämna mellanrum.

Identifierat behov av förbättringsarbete

Den inledda dialogen med ledningen för olika delar av verksamhetsstödet bör fortsätta med regelbundna dialogmöten. Vid universitetsdirektörens inledande möte med administrativa chefer i maj 2022 bestämdes att dialogen om utvecklingsarbetet kommer att fortsätta under hösten.

Utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet inom verksamhetsstödet behöver beakta och anpassas till kommittéernas ansvar för kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljning inom deras respektive områden.

Kommittéernas kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljning**Kommittérapporterna 2022**

Syftet med kommittérapporterna är att respektive kommitté dokumenterar och redovisar sitt arbete med kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljning som besluts- och delegationsordningen föreskriver. I detta ingår en beskrivning av kvaliteten, genomfört kvalitetsarbete och identifierat behov av förbättringsarbete enligt den mall som fakultetsnämnden beslutat om (dnr. 1-18/2022).

Genomförd utveckling

Kommittérapporterna har utvecklats sedan 2021 i och med den mall som fakultetsnämnden beslutade om i februari 2022. Det har blivit tydligare att rapporterna ska fokusera på analys av kvaliteten i verksamheten och beskriva genomfört förbättringsarbete och identifierade områden för förbättring. I kommittérapporterna 2022 är kopplingen till riskanalysen, till förbättringsarbetet och till målen för förbättringsarbetet utvecklad.

KU-rapporten på sina 18 sidor behandlar flertalet av de områden som ges som föreslås för uppföljning enligt FN:s beslutade mall. Sammanfattningen lyfter fram 11 områden systematiskt och kortfattat för att sedan återkomma till dem mer utförligt längre fram i rapporten.

KFU-rapporten på 11 sidor har en tydlig sammanfattning i början och systematisk redovisning av alla underlag som rapporten utgår ifrån. Genomfört planerat förbättringsarbete redovisas liksom annat förbättringsarbete som också genomförts samt de resultat det arbetet lett till. Rapporten refererar till riskanalysen och motiverar ett förbättringsområde utifrån den.

KF-rapporten på 13 sidor har fått betydligt mer ändamålsenlig avgränsning i år än tidigare. Rapporten refererar till en del av innehållet i kommittérapporten från 2021 som är fortsatt relevant att kommentera läget för 2022. Kommittérapporten reflekterar också över sin egen tänkta utveckling och ändamålet med utvecklingen. Dvs. att koppla rapporten till det praktiska kvalitetsarbetet och undvika att den blir alltför omfattande och svår att överblicka och följa upp.

KF-rapporten avgränsar sig till de två förbättringsområden som identifierades i rapporten 2021, dvs. systematiskt kvalitetsarbete inom forskningsverksamheten, forskningsinfrastruktur/corefaciliteter samt ett nytt område som utgörs av strategiskt forskningsstöd.

Identifierade utvecklingsområden

Tydliggöra syftet med kommittérapporterna och mallens funktion

Mallen behöver utvecklas och få status som styrdokument i form av anvisning till kommittéerna. Syftet med kommittérapporten behöver tydliggöras och avgränsas när det gäller beskrivning och analys och lättare kan uppfylla fakultetsnämndens förväntningar på innehåll.

Anvisningarna kan också utvecklas så att de inte bara styr beskrivning av det identifierade och planerade förbättringsarbetet utan också anger hur arbetet ska följas upp under året eller i samband med nästa års kommittérapport.

Tydliggöra kommittéernas ansvar för kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljning

Kommittéernas ansvar för kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljning behöver utredas varefter det bör tydliggöras i besluts- och delegationsordningen. Den delegation som nämns beskrivs enligt följande: Under fakultetsnämnden finns tre kommittéer med uppgift att stödja fakultetsnämnden genom beredning och verkställighet samt *kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljning inom respektive område*.

Vad ansvaret för *kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljningen* omfattar är inte tydliggjort och det finns olika uppfattning bland medarbetare vad som är kommitténs ansvar i detta avseende. En tolkning kan vara att det är bara de områden med förutsättningar och processer som kommittén har mandat att besluta om som kommittén ska följa upp. En annan tolkning kan vara att kommittén ska följa upp alla förutsättningar och processer inom området oavsett var ansvaret för verksamheten ligger och återkoppla resultaten till ansvariga på olika nivåer, däribland fakultetsnämnden, universitetsdirektör och rektor.

Det operationella ansvaret för kvaliteten i utbildning och forskning, inklusive samverkan och verksamhetsstöd, finns inom en mängd olika organisatoriska enheter, avdelningar och nivåer vid KI. Det kan vara en styrka om uppföljningen samlas till respektive kommitté som får en samlad bild över verksamhetsområdenas styrkor och utvecklingsområden (dvs kvaliteten) och som sedan kan föra fram till rektor, fakultetsnämnd eller till universitetsdirektören vilket systematiskt kvalitetsarbete (dvs. förbättringsarbete) som bör prioriteras.

Utveckla insamling av information om institutionernas systematiska kvalitetsarbete

Kommittéernas ansvar för kvalitetssäkring och kvalitetsuppföljning förutsätter att det finns ett systematiskt framtaget underlag med information om kvalitet och kvalitetsarbetet i institutionernas verksamhet.

Sådan systematiskt framtagen information finns när det gäller verksamheten inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå bland annat genom återrapporteringen av utbildningsuppdraget respektive utbildning på forskarnivå bland annat genom vicerektors dialoger.

När det gäller forskningsverksamheten så finns ingen process för att systematiskt ta fram information om de förutsättningar och processer som är

viktiga förutsättningar för en ändamålsenlig och effektiv forskningsverksamhet. Det förekommer olika uppföljningar, t.ex. av corefaciliteter och arbetet med rekrytering och anställningsvillkor för forskare (EU Charter & Code), men de har initierats av särskilda beslut och är ännu inte integrerade i det systematiska kvalitetsarbetet inom forskningsverksamheten. Det bör nämnas i sammanhanget att det pågår externt initierade utvärderingar av betydande delar av KI:s forskning. Dessa är Vetenskapsrådets ALF-utvärdering och Socialstyrelsens utvärdering av universitetssjukvårdsenheter. Resultaten av dessa utvärderingar kommer KI att beakta i det systematiska kvalitetsarbetet inom berörd verksamhet.

När det gäller KI:s egeninitierade uppföljning bör insamling av information för uppföljning av verksamhetsområdena samordnas så att institutionerna får ett samlat uppdrag från rektor eller fakultetsnämnden att varje år redovisa hur de följer upp verksamheten på ett systematiskt sätt för att identifiera vilket förbättringsbehov det finns i de förutsättningar och processer som är viktiga för en ändamålsenlig och effektiv verksamhet. Redovisningen bör avgränsas till ett mindre och hanterbart urval på 2–4 områden varje år för att under t.ex. en sexårsperiod omfatta alla områden som är avgörande för en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

Att institutionerna får ett tydligt uppdrag att följa upp och redovisa sitt systematiska kvalitetsarbete måste vara till nytta för institutionernas egna besluts- och planeringsarbete så väl som för kommittéernas, fakultetsnämndens, universitetsdirektörens och rektors strategiska beslut och planering.

I en implementerad process informerar idag kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå institutionerna redan i november 2022 vad återrapporteringen av utbildningsuppdraget för 2023 ska innehålla som sedan ska redovisas 2024. Liknande strukturerade processer för det systematiska kvalitetsarbetet behöver tydliggöras eller vid behov utvecklas även för övriga kommittéer.

Övrigt identifierat behov av förbättringsarbete

Se över uppdrag och sammansättning av samordningsgruppen för kvalitetsarbetet (SAK)

SAK:s uppdrag och sammansättning behöver ses över och utvecklas för att vara ändamålsenlig och effektiv utifrån de organisatoriska förutsättningar och de krav som finns för utvecklingen av KI:s sammanhållna kvalitetssystem och systematiska kvalitetsarbete. Exempelvis behöver representation från ledningen av verksamhetsstödet ingå i gruppen då det sammanhållna kvalitetssystemet föreskriver att även verksamhetsstödet omfattas av det systematiska kvalitetsarbetet.

Det behövs vidare ett formellt beslut om SAK:s uppdrag och sammansättning då ett sådant beslut saknas idag när SAK inte längre omfattas av KI:s besluts- och delegationsordning.

Tydliggöra operationell ledning av utvecklingen av kvalitetssystemet

Vid en översyn av SAK behöver beslut också fattas om den operationella ledningen av utvecklingsarbetet av det sammanhållna kvalitetssystemet och systematiska kvalitetsarbetet.

Se över styrdokumentet för det systematiska kvalitetsarbetet

De övergripande styrdokumentet för det systematiska kvalitetsarbetet behöver ses över och harmoniseras med varandra. Närmare bestämt:

- Föreskrifter för KI:s sammanhållna kvalitetssystem och systematiska kvalitetsarbete.
- Anvisningar för systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå
- Anvisningarna för programutvärderingar
- Anvisningar för systematiskt kvalitetsarbete inom utbildning på forskarnivå
- Anvisningar för systematiskt kvalitetsarbete inom forskning

En översyn av styrdokument bör göras regelbundet för att de ska vara ändamålsenliga och effektiva i styrningen av kvalitetsarbetet. I denna föreslagna översyn bör fokus vara på en enhetlig terminologi där framför allt alla begrepp som innehåller "kvalitet" är konsekvent och rätt använda. Alternativt att begreppet "kvalitet" ersätts med vad som konkret avses. Detaljeringsnivån bör ses över och innehållet i de olika faserna planering, genomförande, uppföljning, återkoppling och förbättring bör vara jämförbart i anvisningarna för de olika områdena.

Anvisningar för kvalitetsarbetet inom verksamhetsstödet bör utvecklas alternativt integreras i anvisningarna för områdena inom kärnverksamheten.

Anvisningar för arbetet med externa granskningar av KI:s verksamhet inom utbildning och forskning är under omarbetning och planeras vara klara för beslut i september 2022.

Fortsatt utveckling av verksamhetsplaneringen

Utvecklingen av verksamhetsplaneringen utifrån Strategi 2030 pågår och det är viktigt att fortsatt beakta möjligheten att följa upp verksamheten för ett ändamålsenligt och effektivt kvalitetsarbete, dvs. det ska vara möjligt att följa upp verksamheten utifrån den planering som görs för att bedöma om arbetet genomförs ändamålsenligt och effektivt och når de mål och uppfyller de krav som ställts upp.

Översikt regelbundna lärosätesövergripande uppföljningar

KI genomför varje år ett antal regelbundet återkommande undersökningar för att följa upp upplevd kvalitet genom enkäter till studenter, doktorander och avnämare. Kvalitet och kvalitetsarbete följs också upp genom olika utvärderingar, kollegiala granskningar, stickprov eller dialoger. Dessa uppföljningar är en del av KI:s systematiska kvalitetsarbete som liksom andra delar av kvalitetsarbetet bör ses över och vid behov utvecklas.